

40/1998 DEKRETUA, martxoaren 10ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko gizarte zerbitzuen baimena, erregistroa, homologazioa eta ikuskapena arautzeko dena.

Gizarte zerbitzuen urriaren 18ko 5/1996 Legearen helburua, herritar guztiek gizarte zerbitzuak izateko eskubidea sustatzea eta bermatzea da, erantzukizun publikoaren sistema egituratuz eta antolatuz. Beraz, Lege horren helburua ez da prestazio batzuk ematea bermatzea, baizik eta, erantzukizun publikoko sistema bat oinarri dela, eskubide bat antolatu, egituratu, sustatu eta bermatzea, herritarrek gizarte zerbitzuak jasotzeko duten eskubidea, hain zuzen.

Gizarte zerbitzuak baliabide, jarduera, prestazio eta ekipamendu multzo bat dira, baina guztiak ere antolatuta. Hau da, babes sistema berezia dira gizarte zerbitzuak, Gizarte Segurantzak ematen duen sistematik aldentzen dena, baina hori ere herri erantzukizuneko da, bermatua dago eta denentzako da.

Sistema horrek, antolatuta egonik, bi helburu ditu. Batetik, «ongizate-estatuan» lortutako mailari eutsi eta maila hori hobetzea nahi du. Horretarako, zorrotz zaindu behar dira ongizate-estatuaren zutabeak, eta oraindik ere gabezia larriak dituzten biztanle-taldeentzako babesa lortu behar da herri-erantzukizunpean. Bigarren helburua, bestalde, premiarik larrienei laguntza eta babesa emango zaiela bermatzea da, eta, hartara, bereizkeria positiboa egin behar da txartoen aurkitzen direnekin eta gizarteak baztertuta dituenekin.

Horregatik guztiagatik, honakoak dira gizarte zerbitzuen sistemaren ardatz nagusiak: botere publikoen erantzukizuna, elkartasuna, berdintasuna, unibertsaltasuna, aurrezaintza, integrazioa, normalizazioa, herritarren parte hartzea, planifikazioa, koordinazioa, lankidetzeta eta deszentralizazioa.

1982ko testuan oharteman ez zirenez, berrikuntzak sartzen ditu aipatutako Legearen V. idazpuruak, baimenak, homologazioa, itunak eta ikuskapena arautzen dituelako. Hartara, orain sortutako sistema irekiagoa izango da, ekimen pribatuak ere gizarte zerbitzuak ematen parte har dezakeelako, maila egokiari eutsiko zaiola bermatuz.

Urriaren 18ko 5/1996ko Legearen 9.2 eta 10.3 atalek gizarte zerbitzuen alorrean Eusko Jaurlaritzari ematen dizkion arauak garatzeko eta zerbitzuak antolatzeko eskumenaren indarrez ematen da dekretua hau. Hori dela-eta, dekretu honen helburua Euskal Autonomia Erkidegoan gizarte zerbitzuetan parte hartuko duten erakunde, zerbitzu eta zentroen antolarauak ezartzea da eta gizarte zerbitzuen Legean aurreikusitako ekintzak arautuko ditu horretarako, ondorengoak kontuan hartuz: zerbitzuei baimena ematea eta titulartasun pribatuko zentroak (22. atala); erregistroa (10.7 eta 11.10 atalak); zerbitzu eta titulartasun pribatuko zentroen homologazioa (25. atala, 11.9 atalari dagokionean) eta ikuskapena (23. atala, 10.5, 11.4 eta 13.6 atalei dagokienean).

Dekretu honetarako erabilitako arau teknikari buruz, esan, eginpideen (baimena, erregistroa, homologazioa eta ikuskapena) multzoketa ez dela zehaztasunez sektoreka arautu, hau da, materia jakinaren arabera espezifikoki arautuz. Eginpideen tratamendu juridiko-prozedurazkoa, ahal den neurrian, homogeneousatze aldera, dekretu honetan, arautzea, ikuspegi ahalik eta orokorrenerik egitea erabaki da. Eta beraz, etorkizunean, dekretu hau izango da gizarte zerbitzu oinarritzko eta espezializatuei emango zaien sektorekako arautzea egiteko gertueneko erreferentea.

Edukiari dagokionez, bost idazpuru, bi xedapen gehigarri eta bi azken xedapen ditu dekretu honek.

I. idazpuru xedapen orokorreari buruzkoa da, eta ondorengoak arautzen ditu: helburua; lehenago aipatu ditugun antolaketa eginpideak ezagutzeko eskumena duten organoak; haien lurralde

eta material aplikaziorako esparrua, erakunde, zerbitzu eta zentroari dagozkion kontzeptu aldeko mugak ezarriz; eta erabiltzaileen eskubideak eta atentzioaren kalitatea zaintzea bermatzeko bete-behar material eta funtzionalak.

II. idazpurua, titulartasun pribatuko zentro eta zerbitzuek duten administrazioaren baimenaren erregimenari buruzkoa da eta bere sei ataletan administrazioaren baimenaren eta komunikazioaren erregimen eta prozeduraren ingurukoak arautzen ditu alde batetik eta baita ere, baimenaren zabalera eta eraginak, errelokazioa eta errelokazio ezaren eragina.

III. idazpuruan, erakunde publiko eta pribatuen, eta horien menpeko zerbitzu eta zentroen erreregistroa arautzen da. Idazpuruaren sei ataletan, Legean ezarritako erreregistroen tipologia, gizarte zerbitzuen Erregistro Orokor eta Foru Erregistroez gain, ondorengoak ere jasotzen dira: erreregistroen helburu eta izaera; egitura, antolaketa eta erreregistroko idazpen motak; izena emateko prozedura; izena ematea atzera egitea; eta azkenik, erreregistroan izena ematearen ondorioak.

IV. idazpuruak, bere lau ataletan, Administrazio Publikoarekin hitzartu aurreko titulartasun pribatuko zerbitzu eta zentroen homologaziorako kontzeptua eta aplikazio baldintzak arautzen ditu. Horrez gain, dirulaguntzak jaso ahal izateko, gizarte zerbitzuetan aritzen diren irabazte xederik gabeko erakundeen kontzeptua eta aplikazio baldintzak arautzen ditu; homologaziorako betebeharrak eta ondoriozko baldintzak; eta homologazioa galtzearen prozedura, arrazoiak eta ondorioak.

V. idazpuruak hiru atal ditu eta gizarte zerbitzuen erakunde publiko eta pribatuen eta horien menpeko zerbitzu eta zentroen ikuskapena arautzen ditu eta horretarako, beraien izaera, funtzioak eta esparrua; eskumena duten organo edo unitateak eta ikuskatzaileak; eta ikuskapen prozedura arautzen ditu.

Gehigarritzko xedapenetan ikuskapen alorrean eskumena duten herri administrazioei plangintza burutzeko deia egiten zaie eta atentziorako modu ezberdin eta berritzaileak garatzea aurreikusten da. Azken hori lortu ahal izateko, eskumena duen administrazioak, salbuespen izaeraz, eta gehienez ere bi urteko eperako espermentazio izaerako zerbitzu eta zentroak baimendu ahal izango ditu.

Horiek horrela, Justizi, Ekonomi, Lan eta Gizarte Segurantzaren sailburuaren proposamenez, aholkularitza organoari entzun ondoren eta Jaurlaritzaren Kontseiluak aztertu eta 1998ko martxoaren 10eko bilera onartu ondoren,

XEDATU DUT:

I. IDAZPURUA

XEDAPEN OROKORRAK

1. atala.– Helburua.

1.– Euskal Autonomia Erkidegoan gizarte zerbitzuetan parte hartzen duten erakunde, zerbitzu eta zentroen antolaketarako arauak ezartzea da dekretu honen helburua.

2.– Hori lortzeko, ondorengo eginpideak arautuko dira:

a) Erabiltzaileei prestazioen kalitate egokia eta behar bezalako atentzioa bermatu ahal izateko bete-behar eta baldintzak biltzen dituzten titulartasun pribatuko zerbitzu eta zentroen administrazioaren baimena.

b) Erakunde publiko nahiz pribatuen eta beraien menpeko zerbitzu eta zentoen erregistroa.

c) Administrazio Publikoarekin hitzartu aurreko baldintza bezala titulartasun pribatuko zerbitzu eta zentroyen homologazioa eta dirulaguntzak jaso ahal izateko, gizarte zerbitzuetan aritzen diren irabazte xederik gabeko erakundeen homologazioa.

d) Erakunde publiko nahiz pribatuen eta beraien menpeko zerbitzu eta zentroyen ikuskapena.

2. atala.– Eskumena.

Aurreko atalean zehaztutako arautze ekintzak ezagutzeko eskumena, Eusko Jaurlaritzak, Foru Aldundiek edo Udalek izango dute, dagokionaren arabera, Gizarte Zerbitzuen urriaren 18ko 5/1996ko Legearen III. idazpuruan ezarritako eskumen banaketarekin bat etorriz.

3. atala.– Aplikazio esparrua.

1.– Dekretu hau Euskal Autonomi Erkidegoan aritu eta gizarte zerbitzuak eskaintzen dituzten erakunde, zerbitzu edo zentro publiko nahiz pribatuei izango zaie aplikagarri, 1.2 atalean ezarritako eran.

2.– Horretarako honako kontzeptu muga erabakitzen da:

a) Gizarte zerbitzu erakundea, gizarte zerbitzuko zerbitzu edota zentro bat edo gehiagoren titular den, legez eraturta dagoen, izaera publiko edo pribatua duen eta irabazte xedea duen edo ez duen edozein pertsona fisiko edo juridikoa da. Eta baita ere, zerbitzu edo zentrorik izan ez baina izaera orokorreko informazioa ematen edota zerbitzuetako kideak laguntzen, bakarrik, aritzen dena.

b) Gizarte zerbitzuetako zerbitzua, tekniko eta funtzional aldetik gizarte zerbitzu erakunde batek antolatutako, izaera orokor edo berezia duen, izaera erregular eta iraunkorrean ematen den edozein ekintza da. Ekintza hauek ez dira zertan zentro baten eman behar.

c) Zentroa, unitate organiko edo funtzional bezala eraikitako edozein onibar edo onibar zatia da, kokapen autonomo eta bereizgarria duena eta bertan, gizarte zerbitzu prestakuntzak eman edo antolatzen dira.

4. atala.– Betebeharrak.

1.– Gizarte zerbitzuetako zentro edo zerbitzuak, edozein delarik ere beraien tipologia eta titulartasuna, zentro edo zerbitzu bakoitzarentzat ezartzen diren baldintza material eta funtzionalak bete egin beharko dituzte.

2.– Erabiltzaileen eskubideak errespetatu eta atentzioaren kalitatea bermatzeko diren betebeharrak material eta funtzionalak ondorengo alderdi hauek zaindu beharko dituzte nagusiki:

a) Baldintza fisiko eta arkitektura aldekoak: kokapena, eraikuntza eta diseinua.

b) Instalakuntza eta ekipamendua.

c) Higiene, sanitate eta segurtasun baldintzak.

d) Erabiltzaileen eskubideen errespetua bermatzeko diren antolaketa jarraibideak eta atentziarako irizpideak bilduko dituen barne araudia.

e) Zerbitzu edo zentroyaren tipologiari jarraituz, erabiltzaileen betebeharrak eta eskubideak. Horien aplikaziorako, eta bereziki, parte hartze sistema eta erreklamazioetarako antolaketa jarraibideak.

- f) Langileen betebehar koantitatibo eta koalitatioak.
- g) Bertan izan diren pertsonen erregistro liburua.
- h) Kontabilitate erregimena eta prezioen erregimena.

II. IDAZPURUA

ADMINISTRAZIOAREN BAIMEN ERREGIMENA

I. ATALBURUA

ADMINISTRAZIOAREN BAIMEN ETA JAKINARAZPEN ERREGIMENAK EZARTZEA

5. atala.– Administrazioaren baimenari eta komunikazioari lotutako ekintzak.

1.– Administrazioaren baimenari honako hauek egongo dira lotuta:

a) Titulartasun pribatuko gizarte zerbitzuetako zentro edo zerbitzuak sortzea, eraikitzea edo jartzea eta abiaraztea.

b) Hasierako egitura edo funtzionabideari buruzko aldaketak.

c) Zerbitzu edo zentro bat lekuz aldatzea.

2.– Baimena eman zuen administrazioako agintariari honakoak jakinarazi beharko zaizkio:

a) Titulartasun pribatuko zentroak ixtea edo zerbitzuak etetea.

b) Zerbitzu edo zentroaren titulartasun aldaketa.

Erabiltzaileak kaltetuak izan ez daitezen, aipatutako bi jakinarazpen horiek, gutxienez ere, hiru hilabete aurretik egin beharko dira. Halere, administrazioak egoki joz gero epe hori labur dezake.

II. ATALBURUA

ADMINISTRAZIOAREN BAIMENEN PROZEDURA

6. atala.– Eskatzaileak.

Zerbitzu eta zentroetako erakunde titularrek dekretu honen 5.1 atalean aurreikusitako balizkoetan eskatuko dute administrazioaren baimena eta 5.2 atalean ezarritakoetan egingo dute jakinarazpena.

7. atala.– Baimen motak: aurretikoa eta funtzionamenduzkoa.

1.– Hurrengo ekintza hauek egongo dira dekretu honetako 8. atalak aipatzen dituen aurretiko baimen erregimenari lotuta:

a) Zerbitzu edo zentro bat sortzea, eraikitzea edo jartzea.

b) Zerbitzu edo zentro bat lekuz aldatzea.

c) Zentroetako aldaketa garrantzitsuak, hala nola, ordurarte ematen zen zerbitzu bera emateko onibarrean egindako egitura aldaketak, haunditzeak edo erreformak.

2.– Dekretu honetako 9. atalak adierazten dituen funtzionamendurako baimen erregimenari lotuta egongo dira:

a) Zerbitzu edo zentro bat abian jartzeko ekintzak. Hau da, gizarte zerbitzuen alorrean, eskatzen den kalitate mailari eutsiz aurrera eramateko beharrezkoak diren baliabide material, tekniko eta langileen aldekoak izanik.

b) Zerbitzu edo zentroaren funtzio eta helburu aldaketak.

8. atala.– Aurretiko baimena.

1.– Zerbitzu edo zentroak aurkeztutako proiektua sailkapenaren arabera bete behar dituen baldintza material eta funtzionalek egokitzen den frogatzea da aurretiko baimenaren helburua.

2.– Aurreko 7.1 atalaren a) eta b) idazatietan zehazten diren ekintzaren bat burutu nahi duen zerbitzu edo zentroaren erakunde titularrak aurretiko baimena eskatu beharko dio kasuan kasuko administrazioari eta horretarako, eskabideari ondorengoak erantsi beharko dizkio:

A) Zerbitzu eta zentroek:

– Eskatzailearen nortasunaren kreditazio agiria, eta dagokionean, ordezkatzeko duenaren agiria. Pertsona juridikoa bada, eratzeko aktaren, dagozkion estatutuen eta eskatzen den baimenaren inguruan hartutako legezko akordioen kopiak erantsi beharko dira.

– Burutu beharreko lanaren azalpen txostena, helburu orokorrak eta berariazkoak adieraziz, eta baita esku hartze egitarauak, erabiltzaileen perfila, zerbitzu edo zentroak izango dituen giza baliabideak eta materialak eta aurreikusten zaion edukiera ere.

B) Zentroen kasuan, aurrekoaz gain honakoak aurkeztu beharko dira:

– Exekuziorako proiektu teknikoa, planta berria edo erreforma denean, behar bezala bisatua aurkeztu behar da, eta bestela, ezaugarri fisikoen deskribapen txostena, aplikagarri zaion araudia betetzen dela justifikatuz eta dagozkion plano teknikoak erantsiz.

– Ekipamendu proiektua.

3.– Aurretiko baimenaren eskabidea 7.1 atalaren c) idazatian zehazten den erara zentroetan aldaketa garrantzitsuak burutzeko egiten denean, erakunde eskatzaileak aldaketa egin beharra zurituko duten arrazoien txostena ere erantsi beharko die aurretik aipatutako agiriei.

4.– Eskumena duen administrazioak aurkeztutako agiriak egiaztatuko ditu, eta hala dagokionean, hutsegite edo gabeziaren bat dagoenean, interesatuari 10 eguneko epea emango dio zuzen dezan; interesatuak epe horretan zuzenketarik egiten ez badu, besterik gabe, eskabidea artxibatu egingo dela adieraziz.

5.– Baimena emateko eskumena duten administrazioen zerbitzu teknikoek zentro edo zerbitzuak aurkeztutako proiektuaren bideragarritasunari buruzko txostena egingo dute, sailkapenaren arabera egokitzen zaizkien betebeharrak material eta funtzionalei begiraturik, beti ere. Beharrezkoa balitz, interesatuari epe zehatz bat emango zaio antzematen diren hutsuneak gainditzeko eta egun horietan erabakia emateko epea eten egingo da.

6.– Eskumena duen administrazioaren baimena emateko edo ukatzeko erabakia, eskabide aurkeztu dena hasi eta hiru hilabeteko epean emango da eta epe horretan adierazten ez bada ezetsizat jo beharko da. Erabaki honen aurka errekurtsioa jar daiteke administrazio bidean, edo hala badagokio auzibidean, indarrean dagoen legediak ezarritako era eta epean.

7.– Administrazioak aurretiko baimena ematea behar-beharrezkoa da obrak egiteko edo jardueretarako udal baimenak eskatzeko eta udalek administrazio espedientean sartua izatea exijitu egin beharko dute udal baimen horiek eman aurretik.

9. atala.– Funtzionamendurako baimena.

1.– Aurretiko baimena eta kasuan kasuko obrak egiteko edo jardueretarako udal baimenak lortu ondoren, jarduera hasi edo aldatu aurreko baldintza bezala, zerbitzuaren edo zentroaren erakunde titularrak administrazioaren funtzionamendurako baimena eskatu beharko dio eskumena duen administrazioari.

2.– Eskabideari honako agiriak erantsi beharko zaizkio:

a) Baimena eskatzen duen zerbitzu edo zentroaren pertsona fisiko edo juridiko titularraren identifikazio fiskalerako zenbakia edo kodea.

b) Zerbitzu edo zentroaren jardunbiderako finantzaketa iturriak eta ekonomi plana zehazten dituen azterlan ekonomiko-finantzarioa.

c) Onibarraren titulartasunari eta balizko kargen Jabetza Erregistroaren agiria; zerbitzuaren edo zentroaren erabilera zurituko duen uzte edo alokatze kontratua edo beste agiriren bat. Zentro bat bada, horiez gain, etxebizitza eta erantzukizun zibileko aseguru proposamena aurkeztu beharko du.

d) Zerbitzu edo zentroaren barne araudia edo bere proiektua.

e) Langileen plantilaren proiektua, ierarkia, antolaketa eta ordutegi sailkapena adieraziz; eta baita lanpostuen sailkapena; eta lanbide kategoria bakoitzaren funtzioen deskribapena ere. Hau guztia betetzeko, zerbitzu edo zentroari sailkapenaren arabera ezartzen zaizkion ratioekin bat etorritik behar dituen langileak izango ditu bai jardueraren hasieran bai ondorengo ekintzetan ere.

Hala dagokionean, borondatezko langileak sartzeko aukera eta hauei egotzi ahal izango zaizkien ekintzak zehaztuko dira.

f) Erabiltzaileen eskubide eta betebeharren eskutitzaren proiektua; eta parte hartze bideen eta erreklamazio prozeduren proiektuak.

3.– Eskumena duen administrazioak, espedientearen agiriak eta aplikagarri diren baldintza material eta funtzionalak bete direla egiaztatu ondoren, zerbitzuaren edo zentroaren tipologia kontuan izanik, eta nolana ere, ikuskatzaileen bisitaren ondoren, eskabidea aurkezten denetik hiru hilabeteko epean, erabaki arrazoitua eman beharko du, eta ezetsizat jo beharko da epe horretan erabaki adierazia ematen ez bada. Erabakiaren aurka errekurtoa jar daiteke administrazio bidean, edo hala badagokio auzibidean, indarrean dagoen legediak ezarritako era eta epean.

4.– Aldeko erabakia ematen denetik aurrera, zerbitzu edo zentroaren legezko ordezkari titularrak hiru hilabete izango ditu, jarduera abian jarri aurretik beti ere, ondoren aipatzen diren agiriak aurkezteko:

a) irekitzeko udal baimena.

b) erakunde titularraren eta bere langileen Gizarte Segurantzako alta.

c) jarduera garatzeko aurreikusitako funtzioak burutzeko langileen kualifikazioa egiaztatzen duten agiriak.

d) zerbitzu edo zentroa irekitzeko aurreikusitako eguna.

5.– Agiriak ez balira aurreko idazatian aipatutako epean emango, eta behar bezala zuritutako arrazoiak tarteko ez direla, eskumena duen administrazioak interesatuarekin elkarrizketa izan ondoren, baimena amaitu egin dela adieraziko du ofizioz eta indarrik gabe utziko du.

6.– Era berean, baimena eman dela jakinarazten den biharamunetik urtebeteko epean, baimendutako jarduerak abiaraziko ez balira edo urtebetez etengo balira, baimena amaitu egingo da.

III. ATALBURUA

JAKINARAZPEN PROZEDURA

10. atala.– Titulartasuna aldatu delako jakinarazpena.

1.– Zerbitzu edo zentroen titulartasun aldaketa beste erakunde batera pasatzerakoan emango da.

2.– Titulartasuna aldatzeagatik egin beharreko jakinarazpena transmisioa baino gutxienez hiru hilabete lehenago adierazi behar zaio eskumena duen administrazioari eta ondorengo agiriak erantsi behar dira:

a) Titular berriaren nortasunaren kreditagiria, pertsona juridikoa bada, erakunde berriaren estatuen kreditagiria eta jakinarazpen horren inguruan hartutako akordioenak.

b) Titulartasun aldaketak zerbitzu edo zentroari ez diola aldaketarik ekarriko adierazten duen zinpeko aitorpena.

3.– Titulartasun aldaketak dekretu honetako 7. ataleko 1.c) eta 2.b) idazatietan zehaztutako aldaketaren bat eragingo balu, 8. eta 9. ataletan aurreikusitako baimen prozedura ezarriko da.

11. atala.– Zerbitzuren bat etetzen dela edo zentroren bat ixten dela adierazteko jakinarazpena.

1.– Behin-behineko edo behin betiko izaeraz, erabat edo parez, zerbitzu bat etetzeko edo zentro bat ixteko, erakundeak sortze eta funtzionamendurako baimena eman zuen administrazioari jakinarazi beharko dio eta jakinarazpenari ondorengo agiriak erantsi:

a) Etetzea edo ixtea eragiten duten arrazoiaren azalpen txostena, prozesuari aurreikusten zaizkion faseak zehaztuz.

b) Erabiltzaileengan izango duen eraginaren egoeraren azalpen txostena eta horien atentziarako hautazko proposamenak.

c) Zerbitzu edo zentroaren ondasunen kitapen proposamena.

2.– Jakinarazpena zerbitzua etetzeko edo zentroa ixteko aurreikusitako eguna baino gutxienez hiru hilabete lehenago egin beharko da.

IV. ATALBURUA

BAIMENAREN HEDAPENA ETA ERAGINAK

12. atala.– Baimenaren hedapena.

1.– Zentro baten funtzionamendurako administrazioaren baimenak, titularrari eskatutako jarduera hasteko gaitasuna ematen dionak, berarekin dakar bertan emango den zerbitzuarena.

Halere, hasiera batean zentro bat beharrezkoa ez duen zerbitzu baten baimenak ez ditu berarekin biltzen etorkizunean behar izango edo okupatuko dituenak eta horiek kasuan kasuko baimena beharko dute.

2.– Onibar berdinean egonda ere zentro ezberdintzat joko dira talde ezberdinei atentziora ematen dieten gizarte zerbitzuak edo talde berdinari atentziora emanik ere behar dituzten zerbitzu ezberdinak ematen bazaizkie eta, nolahi ere, baimen ezberdinak behar badituzte. Kasu hauetan aipatutako zentroek baimen ezberdinak beharko dituzte.

13. atala.– Baimenaren eraginak.

Beharrezkoak diren administrazioaren baimenak lortu ondoren zerbitzu eta zentroetako jardueri hasiera eman ahal izango zaie.

V. ATALBURUA

BAIMENA EZEZTATZEA

14. atala.– Ezeztatzeko arrazoiak.

Emandako administrazioaren baimena ezeztatzea ondorengo arrazoiengatik gertatuko da.

a) Baimendutako zerbitzu edo zentroaren erakunde titularren nortasun juridikoa iraungitzea edo galtzea, edo pertsona fisiko titularra hiltzea edo ezgai dela aitortzea.

b) Zerbitzua etetzea edo zentroa ixtea.

c) Baimena ematea arrazoitu zuten betebeharrak material eta funtzionalak funtsean aldatzea.

d) Gizarte zerbitzuen alorreko araudia ez betetzeagatik zigorra jaso izana, hala nola:

– Zerbitzua edo zentroa aldi baterako edo betirako ixtea, erabat edo partez.

– Zerbitzu edo zentroaren pertsona fisiko edo juridiko titularra aldi baterako gaitasunik gabe uztea.

15. atala.– Ezeztatzeko prozedura.

Baimena ezeztatzeko prozedura eman zuen Administrazioak berak gauzatuko du, aurretik horretarako espedientea ireki eta interesatuarekin elkarrizketa izan ondoren.

VI. ATALBURUA

BAIMENIK EZA

16. atala.– Eraginak.

1.– Administrazioaren baimena falta bada, eskumena duen Administrazioak jakiten duen bezain laster aginduko du zentroa ixtea edo zerbitzuaren jardura etetzeko.

2.– Dekretu honetan edo ondorengo arauetan ezartzen diren baldintzak ez betetzeak, zerbitzua edo zentroa erregistroan sartu ezina edo erregistrotik kanpo geratzea ekarriko du, erregistroan sartuta dagoen zerbitzu edo zentro baten sortze, eraikitze edo jartze prozesua; edo egitura edo funtzio aldaketa prozedura izatearen arabera, eta nolahi ere, dagokion administrazio zigorraren kaltetan gabe.

IV. IDAZPURUA

HOMOLOGAZIOA

I. ATALBURUA

APLIKAZIORAKO KONTZEPTUA ETA BALDINTZAK

29. atala.– Kontzeptua.

Arrazoitutako erabaki baten bitartez, eskumena duen administrazioak, erakunde bat edo titulartasun pribatuko zerbitzu edo zentro bat, (hauek kasuan kasuko lurralde esparruan gizarte zerbitzuetan jarduteko baimena dutenak dira), dagoen plangintzarekin bat etorriz, erantzukizun publikoko gizarte zerbitzu sistemako jarduerak betetzeko egokia dela aitortzen duen ekintza da homologazioa. Beti ere, kontuan izango diren irizpideak kalitatea, eraginkortasuna eta kostu ekonomiko eta soziala izango direlarik.

30. atala.– Aplikaziorako baldintzak.

1.– Eskatzen diren baldintzak bete eta kontzertazioa eskatzen duten zerbitzu eta zentroei emango die homologazioa eskumena duen administrazioak.

2.– Gizarte Zerbitzuen urriaren 18ko 5/1996 Legearen 25.4 eta 26.2 ataletan ezarritakoaren arabera, hitzarmenak izenpetzerakoan, eraginkortasuna, kalitatea eta kostua berdintsuak badira, irabazteko xederik gabeko erakundeek betetako gizarte zerbitzuei emango diete lehentasuna herri administrazioek, batez ere gizartean eta diruari dagokionez baldintza txarretan dauden erabilitzaileei jaramon egiten badiete. Gizarte zerbitzuak betetzen dituzten irabazteko xederik gabeko erakunde hauek lehentasuna izango dute dirulaguntzak eta laguntzak hartzeko garaian, helburu horiek betetzeko bada eta alde zuzenetik homologatuta baldin badaude.

II. ATALBURUA

HOMOLOGAZIORAKO BALDINTZAK ETA ONDORIOZKO BETEBEHARRAK

31. atala.– Homologaziorako baldintzak.

Homologazioa lortzeko behar-beharrekoa da alde zuzenetik erakunde, zerbitzu edo zentroek:

a) Aurretiko eta funtzionamendurako administrazioaren baimena izatea (zerbitzu eta zentroek) eta dagokien Erregistroan izena emana izatea.

b) Zerbitzu edo zentro motaren arabera arauz garatuko diren dekretu honetako 38.2 e) atalak zehazten dituen kalitate, eraginkortasun eta kostu ekonomiko eta sozialen irizpideei egokitzea.

c) Eskabidea egiterakoan, ogasun zergak eta Gizarte Segurantzari ordaindu beharrekoa eguneratu izatea, horretarako legediarekin bat etorriz.

32. atala.– Homologazioaren ondoriozko betebeharrak.

Homologazioa lortzeak ondorengo betebeharrak dakartzkie erakunde, zerbitzu eta zentroetako titularrei kasuan kasuko administrazioarekiko:

a) Ekintzen txostena eta burututako interbentzioen ebaluazioa urtero aurkeztea.

b) Langileen plantilan gertatzen diren kopuru aldaketak eta aldaketa koalitiboak; lan txandengan eta zerbitzua ematerakoan duten eragina; eta, hala dagokionean, zerbitzu edo zentro bakoitzerako ezarritako arauen betebeharrei erantzunez, langile berriak kontratatzeko egin diren egiaztapenak ematen diren une berean jakinaraztea.

c) Erabiltzaileen altak eta bajak gertatzen direnean jakinaraztea, arrazoiak adieraziz.

d) Onartu ondorengo hamabost egun baino lehen, aurreko ekitaldiko balantze ekonomikoa, prezioen erregimenarena eta zerbitzu edo zentroaren urteko aurrekontuena aurkeztea.

III. ATALBURUA

PROZEDURA

33. atala.– Eskabidea.

1.– Homologaziorako eskabidea erakundearen, zerbitzuaren edo zentroaren titularrak edo legezko ordezkariak aurkeztuko du eskumena duen administrazioaren aurrean eta normalizaturako ereduaren bidez, baimena lortu eta dagokion Erregistroan izena eman ondoren.

2.– Homologazioa eskatu ondoren, eskumena duen administrazioak berau eman ahal izateko ikuskapen bisita egingo du, zerbitzua edo zentroa abian jarri denetik edo zerbitzu edo zentroen erakunde pribatu ez titularra sortu denetik, gutxienez, lau hilabete igaro ondoren, beti ere. Eskabidea lau hilabete horiek igaro aurretik aurkeztuko balitz, izapidetza epe hori bete arte etengo da.

34. atala.– Erabakia.

1.– Eskumena duen administrazioak eskatzaileak aurkeztutako agiriak egiaztatu ondoren eta eskabideari buruzko txosten teknikoa eta ikuskapen akta aztertu ondoren, eskabidea aurkezten den egunean hasten den hiru hilabeteko epean emango du homologazioaren aldeko edo aurkako erabakia. Epe horretan erabaki adierazirik ez badago, ezetsizat joko da.

2.– Erabakia aurkakoa balitz, ematen denetik sei hilabete igaro beharko dira, gutxienez, erakundeak, zerbitzu eta zentroetako titularra izan ala ez homologazioa berriro eskatu ahal izateko.

35. atala.– Homologazioaren indarraldia.

Homologazioa hiru urterako emango da. Epe hori amaitutakoan, erakundearen titularrak edo legezko ordezkariak, zerbitzu edo zentroetako titular izan ala ez, berritzeko eskabidea egin beharko du bukatu baino hiru hilabete lehenago, gutxienez, eta hasierako eskabidea egiteko erabilitako prozedura berarekin.

IV. ATALBURUA

HOMOLOGAZIOA GALTZEA

36. atala.– Homologazioa galtzeko arrazoiak.

Erakunde, zerbitzu eta zentroek ondorengo arrazoiengatik galduko dute homologazioa:

a) Baimena atzera botatzea (zerbitzu eta zentroen kasuan).

b) Erregistroko baliogabetzea.

- c) Homologazioa ematea oinarritu zuten baldintzak edo bertatik ondorioztatutakoak ez betetzea.
- d) Gizarte zerbitzuen arautegia ez betetzeagatik erakundea zigortua izatea.
- e) Erakundeak eskatuta.

37. atala.– Homologazioa galtzearen ondorioak.

Homologazioa galtzea erabaki bidez jakinaraziko da, eta honek, zehazten den egunetik aurrera izango du ondorioa, baina, erabiltzaileei kalterik ez eragiteko burutzen ari diren egitaraueri aurre eginez.

Nolanahi ere, administrazioarekin dituen itun eta hitzarmenak deuseztea eragingo du.

V. IDAZPURUA

IKUSKAPENA

I. ATALBURUA

IZAERA, FUNTZIOAK ETA ESPARRUA

38. atala.– Izaera.

1.– Gizarte Zerbitzuen urriaren 18ko 5/1996ko Legearen 23. atalean ezarritakoarekin bat etorrituz, administrazioaren ikuskapen ahalmenak gizarte zerbitzuen alorreko lege xedapenen zaintza, kontrol eta egiaztatze lanak hartzen ditu bere baitan, gizarte zerbitzuen atentzioaren kalitatearen alde herritarrek duten eskubidea bermatzeko, hain zuzen ere.

2.– Ikuskapen lanek honako irizpide hauek izango dituzte oinarri:

a) Erabiltzaileen eskubideen errespetua zaintzea eta horixe bera izatea irizpide nagusi ezargarri diren arauak interpretatzerakoan.

b) Zerbitzu edo zentro mota bakoitzari arauz ezartzen zaizkion betebeharrak material eta funtzionaltara zerbitzu edo zentro jakina egokitzen den egiaztatzeko tresna koantitatibo eta koantitatiboak erabiltzea.

c) Ikuskapena egiterakoan, erabiltzaileen eta bere senitartekoen parte hartzeari; eta horren funtzionamendu eraginkorrari atentzio berezia ematea eta aldi berean, horiek adierazitako kexak aztertzea.

d) Ikuskapenari izaera ebaluatzaile eta pedagogikoa ematea, zerbitzu eta zentroetako profesionalen funtzionamenduaren azterketan eta atentzioa emateko kalitatea hobetzean parte harraraziz.

e) Ikuskapen bisita, ebaluazio koantitatiboaren sistemak aplikatzearekin osatzea. Horren emaitzek atentzioa ematerakoan hartu beharreko norabideak argituko baitituzte.

39. atala.– Funtzioak.

Ikuskapen lanak honakoak hartzen ditu bere baitan:

- a) Gizarte zerbitzuen alorreko araudia betetzea zaintzea.

b) Erabiltzaileen eskubideak zaintzea bermatzea eta eskubide hauetaz baliatzeko bideak egoitea eta funtzionatzea egiaztatzea.

c) Zerbitzu edo zentro mota bakoitzari arauz ezartzen zaizkion baldintza materialak eta funtzionalak betetzen direla egiaztatzea.

d) Beren jardueretarako erakundeei eman zaizkien fondo publikoen zertarakoa eta erabilera gainbegiratzea.

e) Ikuskapen lanak burutzerakoan, erakundeei, profesionali eta erabiltzaileei beren eskubide eta betebeharren eta hauek erabiltzeko bide eraginkorren berri ematea eta aholkularitza eskaintzea.

f) Ikuskapen bisiten ondorioz gizarte zerbitzuen alorreko araudiari egokitzen ez zaizkion baldintza materialak eta funtzionalak definitzeko txostenak egitea, bete ez diren aginduak zehaztuz eta betetzeko epea ezarriz. Txosten hauei, ebaluazio sistemak aplikatzearen ondorioz, araudiari erantzunda ere hobetu daitezkeen alderdiak erantsiko zaizkie, kasuan kasuko gomendioekin batera.

g) Kasuan kasuko lurralde eremu bakoitzean, gizarte zerbitzuen beharren azterketan plangintza edota programaketa unitateekin lankidetzan aritzea.

h) Zerbitzu eta zentroen betebeharrak material eta funtzionalak erabiltzaileen benetako beharretara eta atentzioaren kalitatearen hobekuntzara zenbateraino egokitzen direnaren inguruan eskumena duen administrazioari aholkularitza ematea.

i) Jardunbide profesional egokien antzematea eta eskumena duen administrazioari zabal dezan jakinaraztea eta atentzio jarduera ezezkorrak antzemateko indikatzaileak jartzea, ikuskapen eginahalak beharra duten zerbitzu eta zentroetan trinkotu ahal izateko.

j) Dekretu honek agintzen dizkion bestelako funtzioak betetzea.

40. atala.– Aplikazio esparrua.

1.– Eginkizun nagusia gizarte zerbitzuen egitarauak aplikatzea duten zerbitzu eta zentroen gaineko ikuskapena, bestelako administrazio ikuspenak egiteko eskumenei kalterik eragin gabe burutuko da.

2.– Gizarte zerbitzuen esparruko ikuskapen eskumena, bestelako jardun esparruetan sartutako zerbitzu eta zentroetara zabaldu ahal izango da, atenzio izaerako jarduerak dituztelako erabiltzaileen ongizatea bermatzeko arauen betebeharra dela-eta egiaztatzen badute.

3.– Atal honetako 1. eta 2. idaztietan ezarritakoa betetzeko, zerbitzu edo zentro berarengan ikuskapen eta ebaluazio lanak egin behar dituzten administrazio atal ezberdinek beren ekintzak koordinatu egin beharko dituzte funtzionamenduan eragozpenik ez sortzeko.

II. ATALBURUA

IKUSKAPENERAKO ESKUMENA ETA IKUSKATZAILEAK

41. atala.– Eskumena.

1.– Gizarte zerbitzuen alorrean eskumenak esleituta dituzten Eusko Jaurlaritzaren, Foru Aldundien eta Udalen esparruko Sailek beren egitura organikoan zehaztuta dituzten administrazio unitateen bitartez egingo dituzte ikuskapen lanak.

2.– Ezin izango zaizkie ikuskapen lanik esleitu dekretu honetan ezarri bezala ikuskapena egingo zaien zerbitzu eta zentroen zuzeneko edo zeharkako kudeaketan eskumenak dituzten unitate organikoek, kudeaketa lanetan sartuko dituzten kontrolerako mekanismoen kaltetan gabe.

42. atala.– Ikuskatzaileak.

1.– Administrazio bakoitzean ikuskapen lanak egiten dituzten langileak agintearen agente kontsiderazioa izango dute, eta ierarkian gainetik dituenen egindua betez, askatasunez egingo dute beren lana.

2.– Ikuskatzaileek beren lana egiteko kreditagiri bat izango dute identifikatu ahal izateko. Agiri horretan, beti ere, zein unitate organikoa den, izen eta abizenak, argazkia eta nortasun agiri nazionalaren zenbakia adieraziko dira. Lana burutzerakoan agiri hori erakutsi beharko du.

3.– Ikuskatzaileek beren lana egiteko beharrezkoa den ezagutza izango dute, nahiz eta beren funtzioak betetzerakoan, egin beharreko eskuhartzeari buruzko ezaguerak dituzten.

III ATALBURUA

IKUSKAPEN PROZEDURA

43. atala.– Prozeduraren hasiera.

Gizarte zerbitzuen ikuskapen lanak ofizioz hasiko dira beti, bai eskumena duen organoaren ekimenez bai gainetik dagoenak agindura bai bestelako organoek egindako eskabide arrazoituaz edo bai salaketa bidez.

44. atala.– Ikuskatzaileen jardura.

1.– Ikuskatzaileek beren lana egiterakoan legezkoatasun, ekonomia, bizkortasun eta eraginkortasun printzipioak izango dituzte gogoan eta ikuskapena egin beharreko erakunde, zerbitzu edo zentroko langile eta zuzendaritzekiko erabat aske jardungo dute.

2.– Erabiltzaileen eskubideak bermatu ahal izateko, ikuskatzaileek gizarte zerbitzuen erakunde, zerbitzu edo zentro guztietara gabe edozein unetan azaltzeko ahalmena dute, behar bezala identifikatuta, noski, eta beharrezkoa joko balute jakinarazpen edo aurreko abisurik gabe.

3.– Ikuskapen bisitak erakunde, zerbitzu edo zentroko titularraren edo arduradunaren, edo hau ez balego bere ordezkorearen aurrean egin beharko dira.

4.– Ikuskatzaileek honako ahalmenak dituzte: zerbitzu edo zentroko gela guztietara sartzekoa; materialaren, agirien, erregistroen eta kontabilitate papelen edozein konprobazio egitekoa; profesional edo erabiltzaileekin edo beren legezko ordezkariekin elkarrizketa pribatuak izatekoa; edo gertakizunak hobeto ezagutzeko beharrezkoak diren ekintzak aurrera eramatekoa.

5.– Ikuskatzaileek atentzio berezia emango diote beren lan egiterakoan ahalik eta eragozpen gutxien sorrarazteko.

6.– Nolanahi ere, lanaren berezko eginkizunen ondoren ezagututako erabiltzaileen intimitatekoak diren datuen isilpekotasuna gordeko dute ikuskatzaileek.

7.– Beren eginkizunak burutzerakoan interesatuei zor zaizkien errespetua eta kontsiderazioa zainduko dituzte ikuskatzaileek, gizarte zerbitzuen alorreko araubidearen arabera eta berau egoki

betez, interesatuek dituzten eskubide eta betebeharren, eta horiek bideratzeko eginbideen berri emanez.

45. atala.– Lankidetzeta betebeharra.

1.– Erakunde, zerbitzu eta zentroetako arduradunak eta hauen ordezkari eta langileak ikuskapen lanak erraztera behartuak daude. Bulegoetarako, obretarako eta instalakuntzetarako sarbidea; eta agiri, erregistro, liburu eta estatistika datuen azterketa; eta orokorrean, gertakizunak hobeto ezagutzera eta ikuskapenaren helburua betetzera bideratutako edozer ahalbidetuz. Horrez gain, gizarte zerbitzuen alorreko araudia betetzen dela egiaztatzeko beharrezkoa den informazio guztia ere eman beharko dute.

2.– Ikuskapen lanak galarazten, atzeratzen edo ekiditen duen edozein ekintza edo ez-egite eragozpentzat hartuko da, eta Gizarte Zerbitzuen urriaren 18ko 5/1996ko Legearen VII. Idazpuruan ezarritakoarekin bat etorriz, zigortu egingo da.

46. atala.– Ikuskapen akta.

1.– Beharrezkoan diren egiaztapen eta ikerketak egin ondoren, ikuskatzaileek kasuan kasuko ikuskapen akta egingo dute, eta gutxienez, ondorengo datu hauek jasoko dituzte:

a) Ekintzen eguna, ordua eta lekua.

b) Ikuskatzaileen identifikazioa.

c) Ikuskatu den erakunde, zerbitzu edo zentroa zein den eta noren aurrean egin den ikuskapena, azken honen edukiarekiko adostasuna edo ez adostasuna eta bere alegazioak jasoz.

d) Egin diren balizko arau-hausteen gertakizun eta egoeren deskripzioa, eta dagokionean, hautsizat jotzen den agindua jasoz.

e) Gizarte zerbitzuen araudia hautsi gabe ere, dekretu honen 38.2.e) atalean aipatzen diren kalitate, kostu eta eraginkortasun indikatzaileak jarraituz hobetu daitezkeela ematen duten alderdien deskripzioa.

2.– Ikuskapen lanen lekuko izan denak akta izenpetu nahi ez badu, ikuskatzaileek hori ere jaso egingo dute aktan bertan, eta baita lekuko horri aktaren kopia bat eman zaiola ere. Aipatutako lekukoak kopia jaso nahiez badu ere aktan jasoko du ikuskatzaileak eta hori gertatuz gero, hiru egunen buruan eta jakinarazpen ondorioetarako kopia bat igorriko zaio lekukoari indarrean dauden xedapenetan aurreikusitako bideren baten bitartez.

3.– Ikuskatzaileek egiaztatzen dituzten eta aktan jasotzen diren ekintzak froga balioa izango dute, herri administrazioen Lege-Jaurbideari eta Guztientzako Administrazio-Ihardunbideari buruzko azaroaren 26ko 30/1992ko Legearen 137.3 atalean ezarritakoarekin bat etorriz, administrazioek beraiek eskubide edo interesen defentsarakoaurkez ditzaketan frogan kaltetan gabe.

47. atala.– Ikuskapen txostena.

1.– Ikuskapen bisitan jasotako aktak dekretu honetako 39 f) atalean aipatzen den txostena egiteko balioko du eta honakoak adierazi beharko dira: aginduzko aplikazio neurriak eta horiek betetzeko epeak; eta hala dagokionean, bete ez diren arauak espreski zehaztuta; eta borondatez bete beharrekoak diren dekretu honetako 46.1 e) atalak aipatzen dituen kalitatea hobetzeko gomendioak.

2.– Ikuskapen txostenen publizitatea egiten dela bermatu beharko da. Eta aldi berean, egokien jotzen diren bideetatik administrazioei, erabiltzaileei eta hauen senideei eta herritarrei orokorrean txostenen berri ematea zabaltzea ere bermatu beharko da.

48. atala.– Kautelazko neurriak.

Ikuskapenak erabiltzaileen osasunarentzat edo segurtasunarentzat arriskua dagoela edo egon daitekeenaren zantzurik antzemango balu, eskumena duen administrazioak arrazoitutako erabaki bidez arrisku egoerara egokitutako kautelazko neurriak hartuko ditu. Neurri hauek ez dute zigor izaerarik izango eta beraiekin dakartzaten mugek, kasu bakoitzaren helburuaren proportziozkoak izan beharko dute.

49. atala.– Ikuskapenaren ondorioak.

1.– Ikuskatzaileek gizarte zerbitzuen alorreko araudia zerbaitetan bete ez dela erakusten duten ekintzak aktan jasotzen badituzte, eskumena duen organoak Gizarte Zerbitzuen urriaren 18ko 5/1996 Legean aurreikusitako zigor prozedurari hasiera emango dio.

2.– Beren eginkizunak betetzerakoan ikuskatzaileek bestelako eskumen esparruetan hutsegite, hoben edo arau-hauste izan daitezkeen ekintzen berririk izango balute, aginte judizialari, Ministerio Fiskalari edo jardute eremu horretan eskumena duen organoari jakinaraziko liokete.

3.– Ikuskatu den erakunde, zerbitzu edo zentroko titularrak edo arduradunak ikuskapena egi-terakoan antzeman diren arau ez betetzeak zuzentzeko beharrezko diren neurriak hartuko ditu, eskumena duen aginteak ezarritako epearen barruan.

4.– Erakunde, zerbitzu edo zentroko titularra edo arduraduna ikuskatzaileek egindako gomen-dioetara egokitzeko beharrezkoak diren neurriak hartzen saiatuko da, ematen den atentzioa hobetzeko helbuarekin.

5.– Indarrean dagoen arauak betetzeko hartu beharreko neurrientzako ezarritako epe edo epeak pasatakoan, eskumena duen aginteak erakunde, zerbitzu edo zentroa berriro ikuskatuko du aipatutako neurriak hartu diren egiaztatzeko.

50. atala.– Ikuskapenaren maiztasuna.

1.– Erregistroetan dauden zerbitzu eta zentro guztiek urtean behin gutxienez ikuskapena izango dute.

2.– Dagokion aldian aldiko ikuskapen bisitaren kaltetan gabe, eskumena duen aginteak zerbitzu do zentro baten ikuskapen osoa edo partezkoa egin dezake egoki jotzen duenean, eta beti ere, horrela gomendatzen duen salaketaren bat dagoen bakoitzean.

GEHIGARRIZKO XEDAPENAK

Lehenengoa.– Plangintza.

Eskumenak dituzten administrazioek gizarte zerbitzuen egungo sarea osatzen duten erakunde, zerbitzu eta zentro multzoen ikuskapen prozesuaren plangintza egingo dute.

Bigarrena.– Esperimentazio izaerako zerbitzu eta zentroak.

Guztien intereserako eta atentzio era hautazko eta berritzaileak garatzea ahalbideratzeko helburuarekin, eskumena duen administrazioak, salbuespen izaeraz eta gehienez ere 2 urteko epearekin, esperimentazio izaerako zerbitzu eta zentroak baimendu ahal izango ditu.

Epea amaitutakoan eta azterketa kolitatibo baten ondoren, garatutako atentzio emate mota hautazkoa egokia eta bideragarria dela uste bada, dagozkion betebeharrak material eta funtzionalak arautu beharko dira.

AZKEN XEDAPENAK

Lehenengoa.– Araudiaren garapena.

Justizi, Ekonomi, Lan eta Gizarte Segurantzaren sailburuari dekretu hau betearazteko eta garatzeko hartu beharreko erabakiak hartzeko ahalmena ematen zaio.

Bigarrena.– Indarrean sartzea.

Dekretu hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den hurrengo egunean sartuko da indarrean.

Vitoria-Gasteizen, 1998ko martxoaren 10ean.

Lehendakaria,
JOSÉ ANTONIO ARDANZA GARRO.

Justizi, Ekonomi, Lan eta Gizarte Segurantzaren sailburua
FRANCISCO EGEA GARCÍA.